

OVERVIEW

PENGURUSAN RISIKO SEKTOR AWAM

KANDUNGAN

1 PUNCA KUASA

2 LATAR BELAKANG

3 OBJEKTIF PENGURUSAN RISIKO

4 KOMPONEN MANUAL

5 PENGENALAN PENGURUSAN RISIKO

6 PENETAPAN KONTEKS

7 PENILAIAN RISIKO

8 PENETAPAN STRATEGI KAWALAN RISIKO

9 DOKUMENTASI

10 PERANTAIAN KE HADAPAN

PUNCA KUASA

**Surat Arahan Ketua Setiausaha Negara
9 Mac 2007**

Memastikan wujudnya proses dan amalan pengurusan risiko yang bersesuaian

Menganalisis dan membuat penyemakan yang berterusan terhadap pendekatan pengurusan risiko yang sedang dilaksanakan

Memastikan pihak pengurusan turut terlibat secara aktif dalam pengurusan risiko agensi

PUNCA KUASA

Arahan YAB Perdana Menteri No.1 Tahun 2009:
Gerakan Pemantapan Keutuhan Sistem Pengurusan
Pentadbiran Kerajaan Malaysia,
20 November 2009

Kementerian, jabatan dan agensi hendaklah
**mengamalkan teknik-teknik pengurusan risiko
sebelum melaksanakan sesuatu projek atau
program** terutamanya yang berisiko tinggi untuk
meminimalkan risiko semasa pelaksanaannya

LATAR BELAKANG

Tiada panduan yang jelas untuk dijadikan panduan pengurusan risiko

740 agensi awam : terdapat ruang & peluang untuk penambahbaikan

Keperluan penyediaan Pelan Pengurusan Risiko Sektor Awam sejajar dengan ISO 31000:2010

Generasi baru
DIY

Perlaksanaan pemodenan dan kerajaan dan agensi negeri melalui SUK/SUP

Kewujudan pelbagai pelan di dalam pelbagai versi yang berlainan (tidak seragam)

Khidmat runding berdasarkan permohonan agensi (Reaktif)

OBJEKTIF PELAKSANAAN PENGURUSAN RISIKO

Meningkatkan peluang untuk mencapai objektif organisasi.

Mempertingkatkan keupayaan tadbir urus

Mengupayakan organisasi untuk mengenalpasti dan menangani risiko serta ancaman

Mewujudkan asas yang kukuh untuk membuat perancangan dan keputusan

Mengurangkan kemungkinan kerugian

Mengukuhkan keupayaan daya tahan organisasi

(Adaptasi daripada MS ISO 31000:2010 Risk Management - Principles and Guidelines)

KOMPONEN PENGURUSAN RISIKO SEKTOR AWAM

PENGENALAN PENGURUSAN RISIKO

DEFINISI RISIKO
DAN PENGURUSAN
RISIKO

STRUKTUR TADBIT
URUS

MODEL
PENGURUSAN
RISIKO

PROSES
PENGURUSAN
RISIKO

Risiko

**KEJADIAN/PERISTIWA YANG MEMBERI IMPAK
KEPADA PENCAPAIAN ATAU OBJEKTIF SESEBUAH
AGENSI**

**KOMBINASI KEBARANGKALIAN BERLAKUNYA
KEROSAKAN, KECEDEeraan, KERUGIAN ATAU
KEJADIAN NEGATIF DAN IMPAK**

(Adaptasi daripada MS ISO 31000:2010 Risk Management -
Principles and Guidelines)

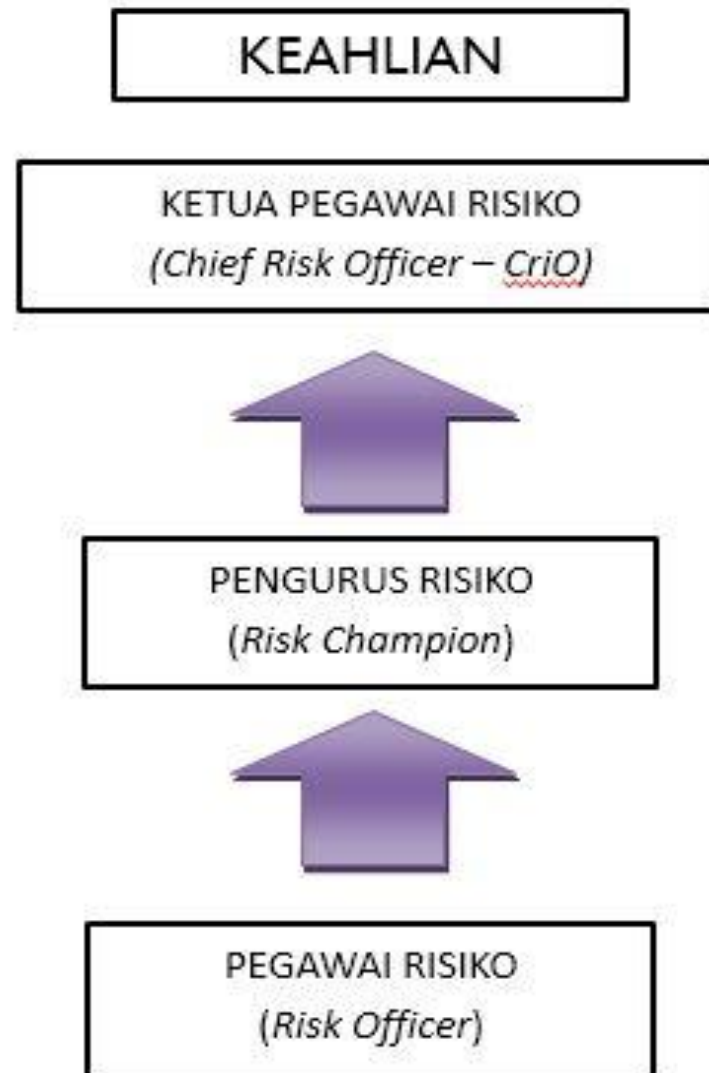
Pengurusan Risiko

PENYELARASAN AKTIVITI
ORGANISASI SECARA
BERSEPADU MELALUI
PENETAPAN HALA TUJU DAN
KAWALAN DALAM
MENGHADAPI RISIKO

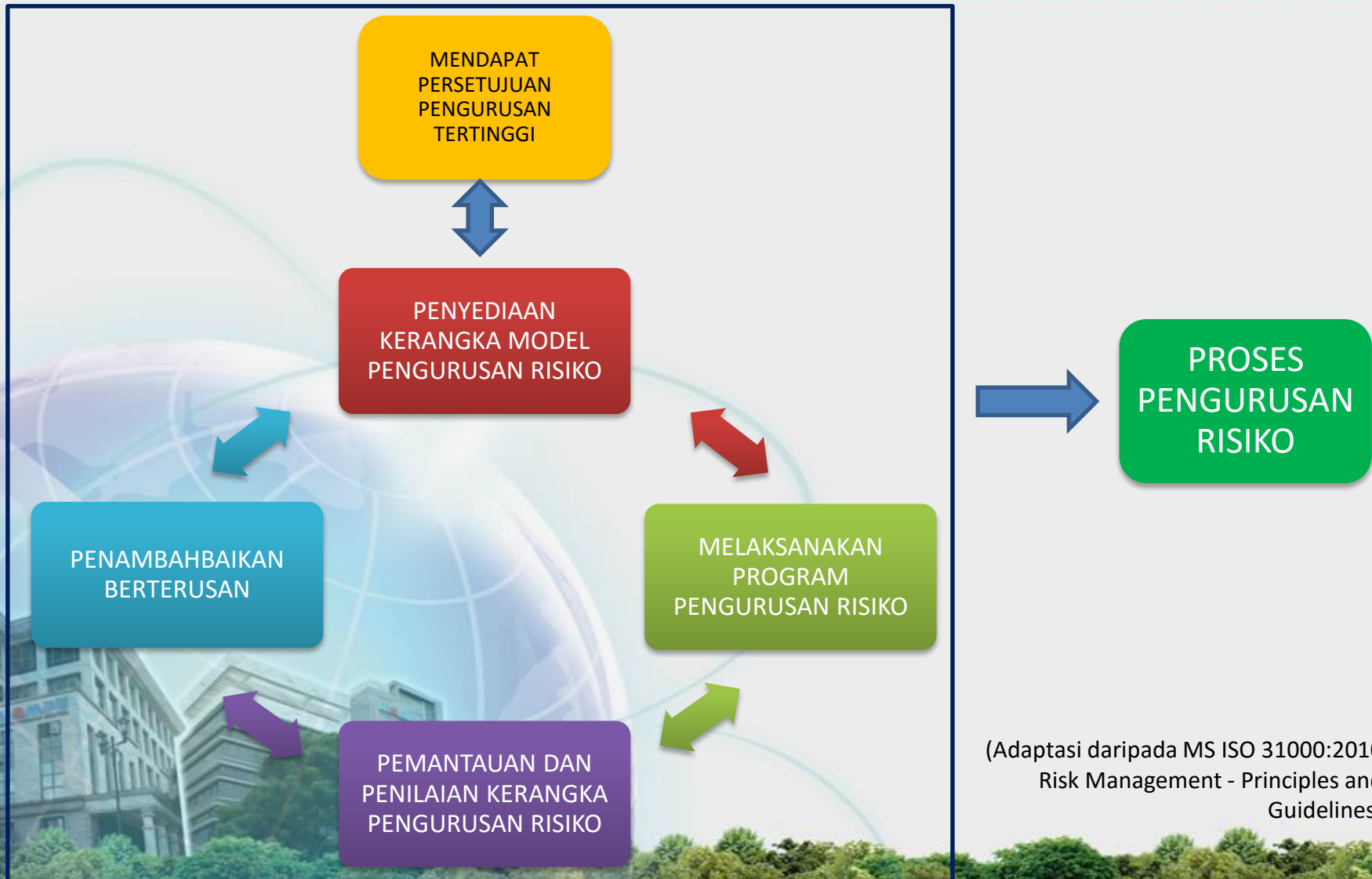

(Adaptasi daripada MS ISO 31000:2010 Risk Management -
Principles and Guidelines)

STRUKTUR TADBIR URUS PENGURUSAN RISIKO

MODEL PENGURUSAN RISIKO SEKTOR AWAM

(Adaptasi daripada MS ISO 31000:2010
Risk Management - Principles and
Guidelines)

PROSES PENGURUSAN RISIKO

Adaptasi daripada
MS ISO
31000:2010
Risk
Management -
Principles and
Guidelines)

PENETAPAN KONTEKS

INDEKS KEBARANGKALIAN, INDEKS IMPAK DAN HAD PENERIMA RISIKO

INDEKS KEBARANGKALIAN

Kadar sesuatu kejadian risiko itu berlaku di sesebuah agensi

INDEKS IMPAK

Kesan daripada sesuatu kejadian risiko

HAD PENERIMAAN RISIKO

Tahap risiko di mana sesebuah agensi bersedia untuk terima

INDEKS KEBARANGKALIAN RISIKO

NO	SKALA PENARAFAN	KETERANGAN
5	HAMPIR PASTI	KEJADIAN YANG KERAP (sebulan sekali)
4	KEMUNGKINAN TINGGI	KEJADIAN YANG BESAR (6 bulan sekali)
3	ADA KEMUNGKINAN	KEJADIAN MUNGKIN BERLAKU (sekali setahun)
2	KEMUNGKINAN RENDAH	KEJADIAN RENDAH MUNGKIN BERLAKU (3 tahun sekali)
1	JARANG	KEJADIAN JARANG BERLAKU (lebih 3 tahun sekali)

INDEKS IMPAK RISIKO

DIMENSI	SKALA RISIKO				
MANUSIA	Kecederaan kecil yang tidak memerlukan rawatan	Kecederaan yang memerlukan rawatan pesakit luar	Kecederaan parah yang memerlukan rawatan lanjut	Kecacatan kekal	Menyebabkan kematian
	Memberi kesan terhadap rakyat/ industri di sebuah mukim	Memberi kesan terhadap rakyat/ industri di sebuah daerah	Memberi kesan terhadap rakyat/ industri di sebuah negeri	Memberi kesan terhadap rakyat/ industri di lebih dari sebuah negeri	Memberi kesan terhadap rakyat/ industri seluruh negara
REPUTASI DAN IMEJ	Reputasi terjejas dan menimbulkan rasa tidak puas hati orang perseorangan	Reputasi terjejas dan menimbulkan rasa tidak puas hati kumpulan/ organisasi	Reputasi terjejas sehingga menimbulkan kritikan massa yang meluas	Reputasi terjejas sehingga mendapat liputan media antarabangsa	Reputasi terjejas sehingga hilang keyakinan kepada kerajaan
KEWANGAN	Kerugian sehingga 10% dari nilai/pulangan projek/program kementerian	Kerugian sehingga 20% dari nilai/pulangan projek/ program kementerian	Kerugian sehingga 30% dari nilai/pulangan projek/ program kementerian	Kerugian sehingga 40% dari nilai/pulangan projek/ program kementerian	Kerugian sehingga melebihi 50% dari nilai/pulangan projek/program kementerian
OPERASI	Perkhidmatan / penguatkuasaan lewat tetapi masih boleh disempurnakan (1-2 hari)	Perkhidmatan/ penguatkuasaan lewat tetapi masih boleh disempurnakan (3 – 7 hari)	Perkhidmatan/ penguatkuasaan lewat tetapi masih boleh disempurnakan (>7 hari)	Perkhidmatan/ penguatkuasaan lewat tetapi masih boleh disempurnakan (>14 hari)	Perkhidmatan/ penguatkuasaan tidak dapat disempurnakan
	SANGAT KECIL	KECIL	SEDERHANA	BESAR	SANGAT BESAR
	1	2	3	4	5

JADUAL MATRIKS KEBARANGKALIAN DAN IMPAK RISIKO

		<i>Impak</i> →					
		Tiada kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Sangat Besar	
		1	2	3	4	5	
Kebarangkalian	5	Hampir pasti	5	10	15	20	25
	4	Kemungkinan tinggi	4	8	12	16	20
	3	Ada kemungkinan	3	6	9	12	15
	2	Kemungkinan rendah	2	4	6	8	10
	1	Jarang	1	2	3	4	5

Tahap Risiko

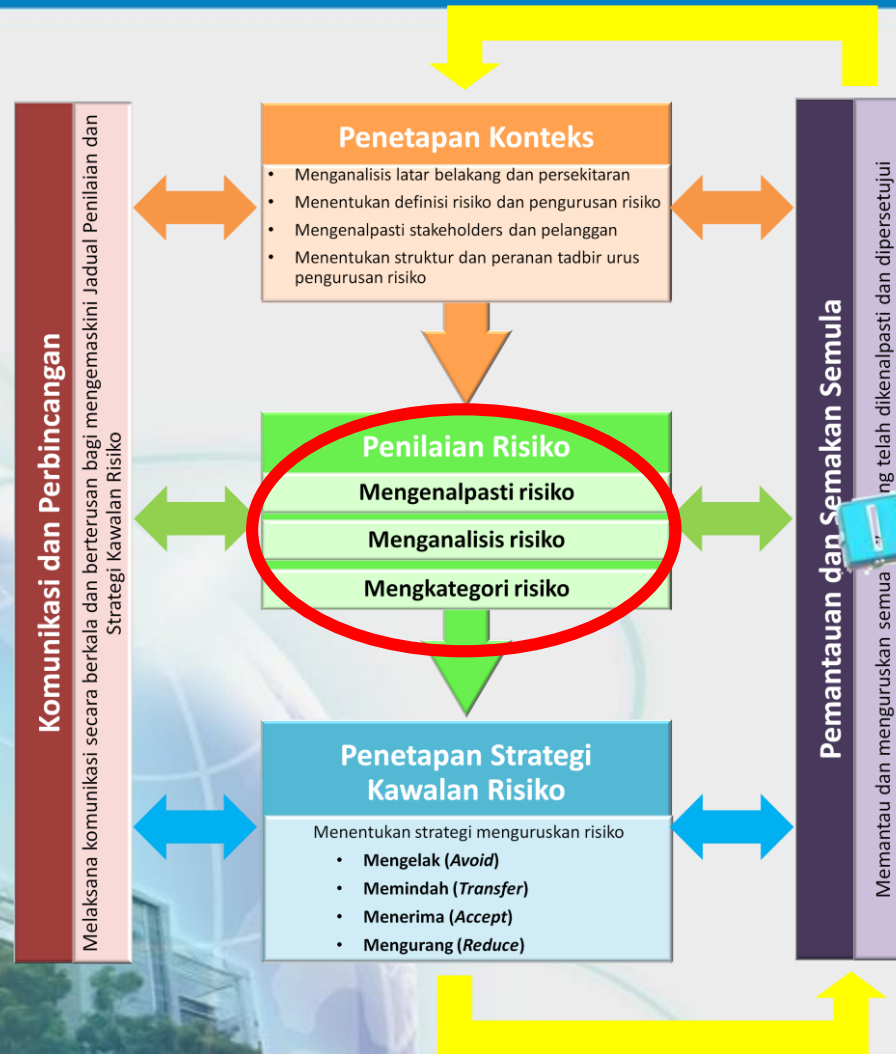
E	Tahap Ekstrem
T	Tahap Tinggi
S	Tahap Sederhana
R	Tahap Rendah

JADUAL HAD PENERIMAAN RISIKO

TAHAP RISIKO	SKALA TAHAP RISIKO	PENERANGAN TAHAP RISIKO
EKSTREM	13-25	RISIKO SANGAT TINGGI, PELAN TINDAKAN TERPERINCI DIPERLUKAN
TINGGI	8-12	RISIKO TINGGI, DIBERI PERHATIAN OLEH PENGURUSAN ATASAN AGENSI
SEDERHANA	4-7	RISIKO SEDERHANA, DIURUS DAN DIBERI PERHATIAN OLEH PIHAK YANG DIPERTANGGUNGJAWABKAN
RENDAH	1-3	RISIKO RENDAH, DIURUSKAN MENGIKUT PROSEDUR SEDIA ADA.

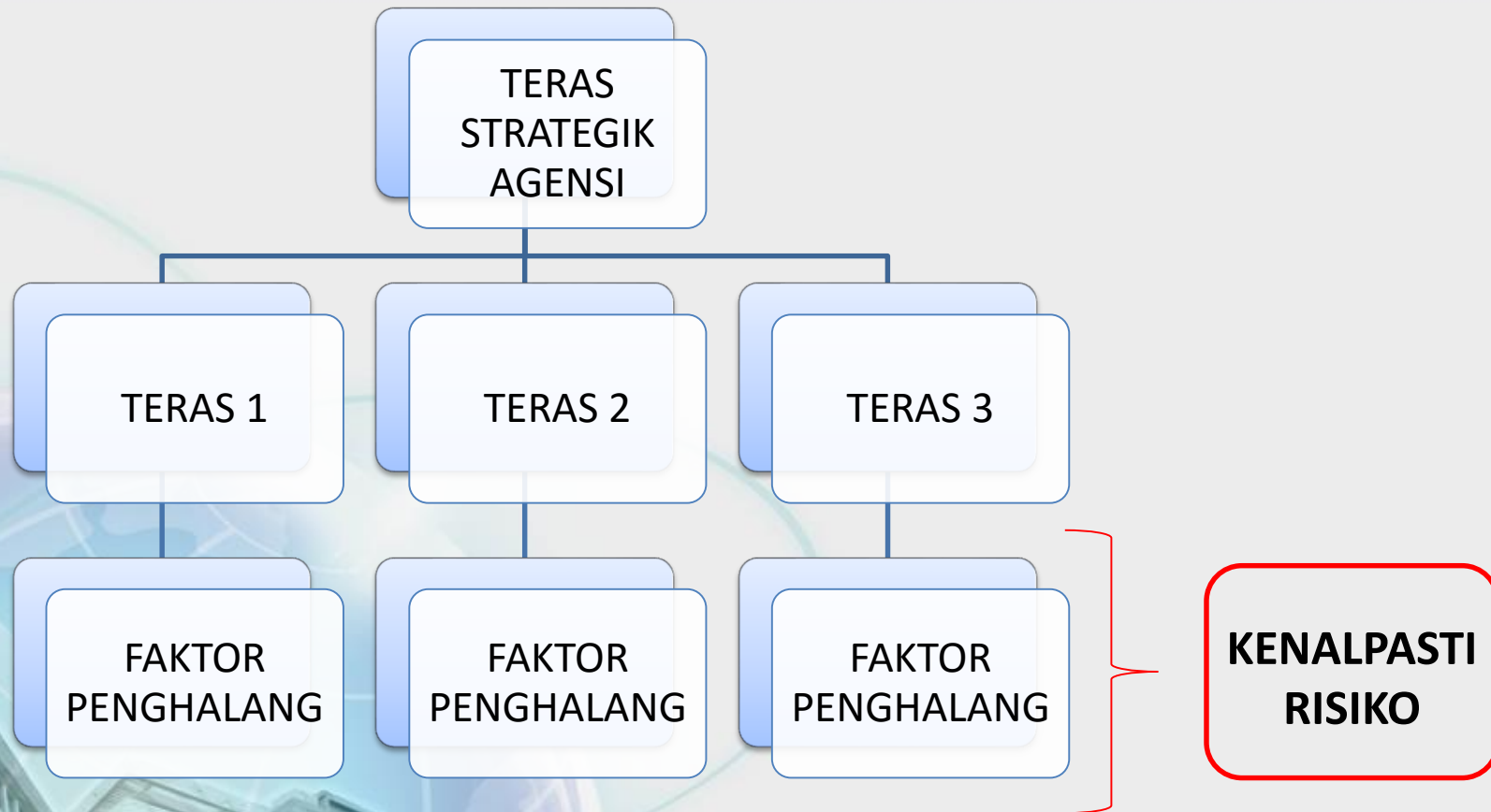
PENILAIAN RISIKO

PENILAIAN RISIKO

R
IDENTIFY
S
K

MENGENALPASTI RISIKO

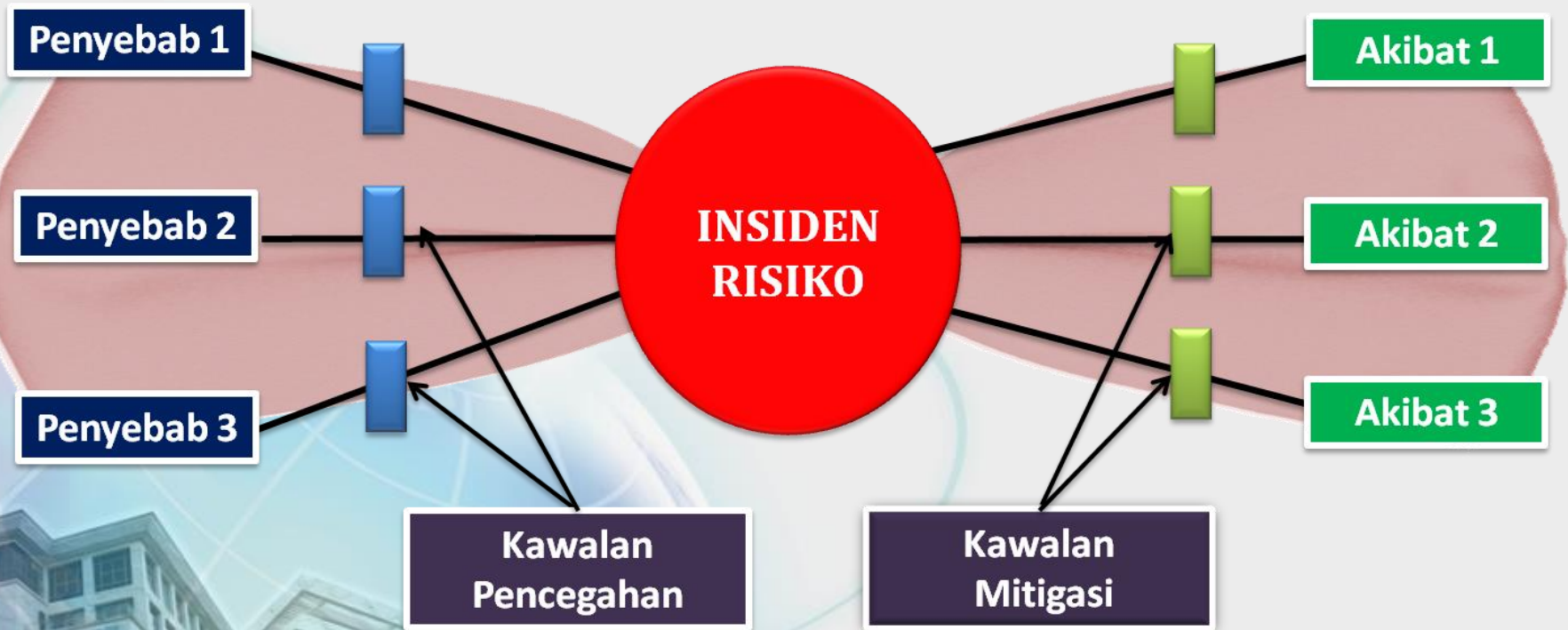
PENILAIAN RISIKO: Menganalisis Risiko

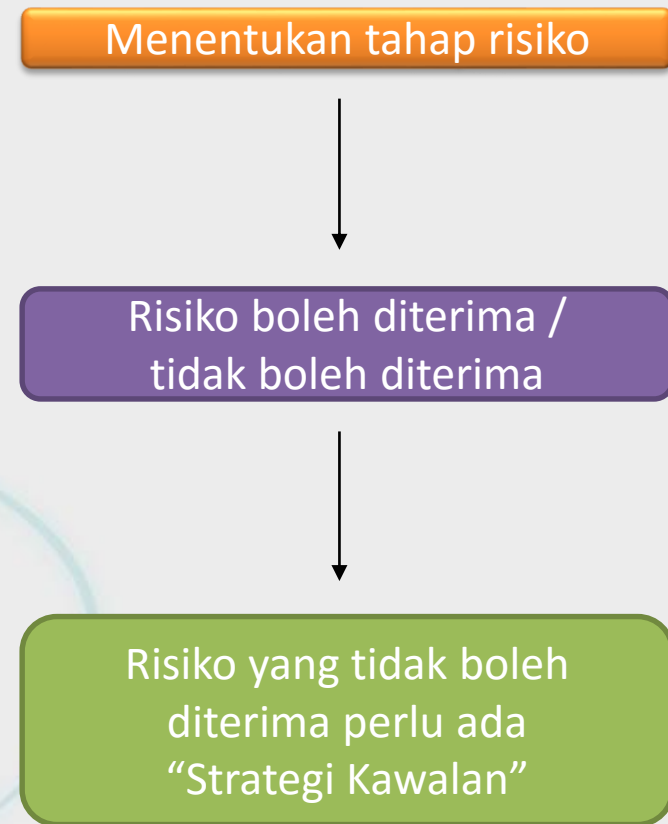
- Analisis risiko memberi fokus kepada penilaian ke atas:
 - kebarangkalian** sesuatu peristiwa atau kejadian itu berlaku
 - kesan atau impak** daripada sesuatu peristiwa atau kejadian

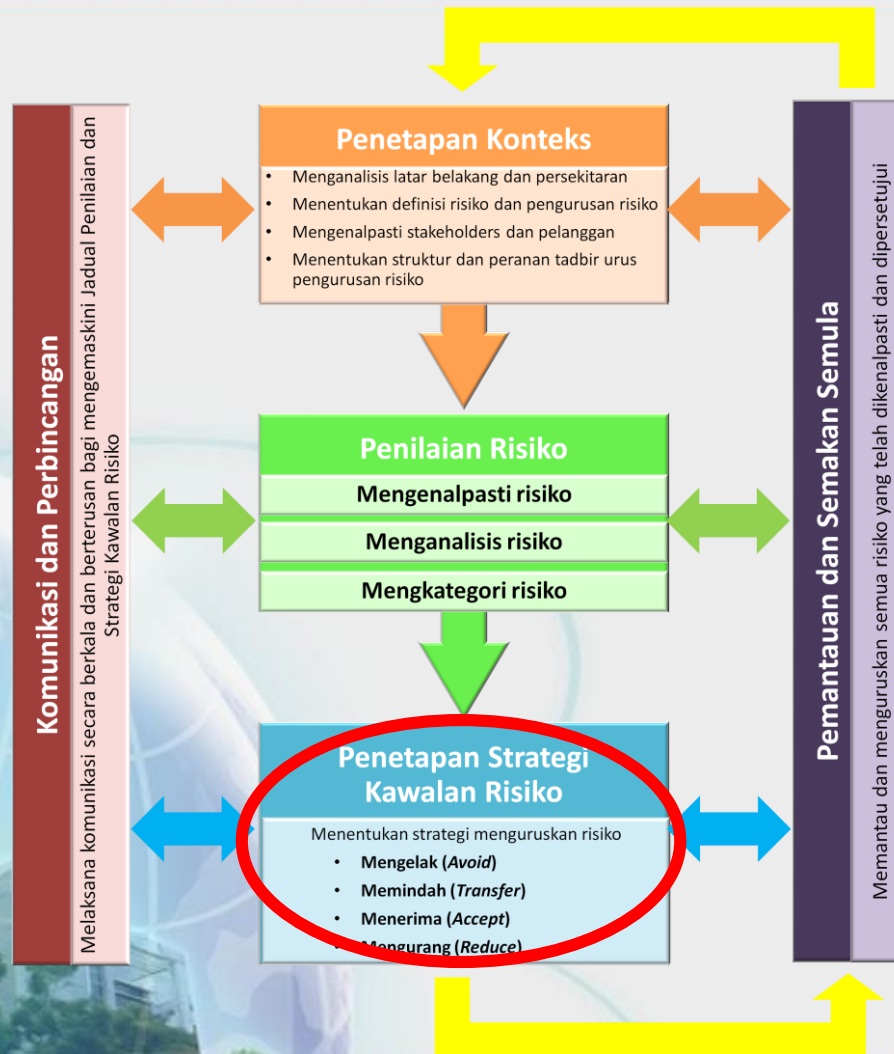
MENGANALISIS RISIKO: ANALISIS *BOW TIE*

PENILAIAN RISIKO: Mengkategori Risiko

PENETAPAN STRATEGI KAWALAN RISIKO

STRATEGI KAWALAN RISIKO

KOMUNIKASI DAN RUNDINGAN

**KOMUNIKASI DAN PERUNDINGAN ADALAH PENTING DALAM
PROSES PENGURUSAN RISIKO BAGI MEMASTIKAN
PELAKSANAAN YANG BERKESAN**

MELAKSANAKAN PELAN YANG DIBANGUNKAN

MEMASTIKAN PIHAK BERKEPENTINGAN MEMPUNYAI RASA PEMILIKAN DAN KOMITMEN KEPADA PROSES PENGURUSAN RISIKO

MENDOKUMENTASIKAN SEMUA MESYUARAT DAN PERBINCANGAN

MENGGOMUNIKASIKAN PELAN PENGURUSAN RISIKO KEPADA ORGANISASI

MEMBUDAYAKAN PENGURUSAN RISIKO DALAM ORGANISASI

MENYALURKAN MAKLUMAT BERHUBUNG PELAN PENGURUSAN RISIKO

PEMANTAUAN DAN KAJIAN SEMULA RISIKO

Memastikan **langkah-langkah strategi kawalan** yang dipilih dalam pengurusan risiko perkhidmatan utama bagi sesuatu insiden itu adalah **tepat**

Menilai semula sama ada strategi kawalan risiko yang dipilih sebelum ini **masih relevan**

Memastikan program atau langkah dalam dokumen pengurusan risiko agensi **dilaksanakan mengikut ketetapan** yang terkandung dalam dokumen tersebut

Menilai **tahap risiko yang mungkin berubah** dalam persekitaran organisasi mengikut keadaan semasa

Memastikan **strategi komunikasi** telah dilaksanakan dengan **menyeluruh dan komprehensif**

Memastikan **sumber mencukupi** dalam organisasi bagi menangani risiko

Memaklumkan **status terkini** pengurusan risiko kepada **stakeholders**

DOKUMENTASI

Kementerian/Jabatan/Agensi perlu menyediakan Dokumen Pelan Pengurusan Risiko Perkhidmatan Utama yang mengandungi Polisi Pengurusan Risiko dan komponen utama lain seperti slaid yang berikut.

DOKUMENTASI

Pelan Pengurusan Risiko Perkhidmatan Utama Kementerian/Jabatan/Agensi perlu memasukkan Polisi Pengurusan Risiko yang mengandungi perkara-perkara berikut:-

Definisi Risiko dan Pengurusan Risiko dalam Konteks Agensi

Senarai *Stakeholders* dan Pelanggan

Struktur Tadbir Urus Pengurusan Risiko

Indeks Kebarangkalian, Indeks Impak dan Had Penerimaan Risiko

Penilaian Risiko, Mengenal pasti Risiko, Menganalisis Risiko, dan Mengkategorikan Risiko

Senarai insiden risiko pada tahap melebihi had penerimaan risiko dan strategi kawalan

Penerangan berkaitan kaedah yang akan digunakan dalam fasa Komunikasi dan Konsultasi

Menyatakan kaedah pemantauan serta masa yang dicadangkan untuk kajian semula

Kelulusan daripada jawatankuasa pengurusan risiko terhadap pelan baharu atau semakan semula

PERANTAIAN KE HADAPAN

PELAKSANAAN

- Agensi melaksanakan Pengurusan Risiko selepas Pengurusan Strategik dilaksanakan

PEMANTAUAN & KAJIAN SEMULA

- Agensi melaksanakan Pemantauan secara berterusan dan sistematik
- Kajian Semula

TERIMA KASIH

